

TYS

ILMASTOTIEKARTTA 2029

**TURUN YLIOPPILASKYLÄSÄÄTIÖN HALLITUKSEN VAHVISTAMA
24.9.2025**

Sisällys

Turun Ylioppilaskyläsäätiö	3
Strategia ja arvot	4
Ilmastotyö Turun Ylioppilaskyläsäätiössä	5
Hiilijalanjätkilaskennan tarkentaminen	6
Hiilipäästöjen kompensoinnin haasteet	8
Ilmastotyön tavoitteet	9
Tavoitteiden edistämisen keskeisimmät keinot	10
Päästöjä vähentävät toimenpiteet	11

Työryhmä

Anssi Aalto

Hannele Nousiainen

Risto Siilos

Asiantuntijatuki

Sitowise Oy

Yhteystiedot ja palaute

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

YO-kylä 12A, 20540 Turku

Puh. 02 275 0200

office@tys.fi

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

Turun Ylioppilaskyläsäätiön (TYS) sääntöjen mukaisena tarkoituksena on huolehtia Turun seudulla peruskoulun jälkeisissä oppilaitoksissa opiskelevien ja opintojaan jatkavien vuokra-asuntojen saamisesta. Tämän lisäksi säätiön tarkoituksena on huolehtia valmistuneiden ja muiden nuorten sekä ulkomaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden vuokra-asuntojen saamisesta. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö rakentaa toimintapiirinsä alueelle opiskelija-asuntoja ja tarvittaessa muitakin rakennuksia, omistaa asunto-osakkeita ja kiinteistöjä, huolehtii maa-alueiden varaamisesta toiminnan kohderyhmän tulevaa tarvetta varten, ylläpitää säätiön toimintapiiriin liittyneiden opiskelijayhdistysten hallinnon tiloja ja opiskelijoiden vapaa-ajan viettoon tarkoitettuja tiloja ja kehittää asuntoalueiden viihtyvyyden vaatimia palvelumuotoja sekä toimii muullakin tavoin sen toimipiiriin kuuluvien henkilöiden sosiaalisten ja taloudellisten edellytysten parantamiseksi.

Turun Ylioppilaskyläsäätiö

Toimintaa ohjaavat periaatteet

TYS rakentaa asuntoja Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) myöntämällä korkotukilainoilla (aiemmin aravalainat). TYS on Varken yleishyödylliseksi nimeämä yhteisö ja sen toimintaa sääntelee arava- ja korkotukilainsäädännön yleishyödyllisyysrajoitukset sekä säätiön kohteita koskevat käyttö- ja luovutusrajoitukset. Lainsäädännön lisäksi toimintaa määrittävät säätiön säännöt, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet, Varken päätökset ja ohjeet sekä mm. Hyvän vuokratavan periaatteet. TYS kuuluu Turun kaupunkikonserniin ja sen toimintaan vaikuttavat myös Turun kaupungin konserniohjeet ja konserniyhteisöjä koskevat päätökset.

Strategialla ja arvoilla ohjataan toimintaa ja sen kehittämistä. Lisäksi toimintaa ohjaavat vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja talousarviot, erilaiset hankkeet, projektit ja toimenpideohjelmat sekä sopimukset. Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja niistä raportoidaan hallitukselle ja Turun kaupungille vuosikellon mukaisesti ja ulkoisesti sidosryhmille vuosi- ja vastuullisuusraportilla.

Strategia ja vastuullisuus

TYSin **missiona** on vuokrata kilpailukykyisiä asuntoja opiskelijoille.

Visionsa mukaisesti TYS on yhä useamman opiskelijan valinta ja koti.

Vastuullisuus ja kestävä kehitys

- TYS pyrkii vähähiilisyyteen ja tavoittelee vähintään 70 prosentin päästövähennystä vuoteen 2029 mennessä (verrattuna vuoteen 2020; ottaen huomioon scopet 1-3)
- TYS pyrkii entistä laajempaan vaikuttavuuteen kehittämällä ilmastotoimia yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa. Päästöjen vähentämisen lisäksi TYS pyrkii positiivisten ilmastovaikutusten lisäämiseen.

Ilmastotyö Turun Ylioppilaskyläsäätiössä

Hiilijalanjäljen laskenta

TYSin hiilijalanjälki on laskettu vuodesta 2020 lähtien. Päästöjen kehittymistä seurataan säännöllisesti ja hiilijalanjälkilaskenta toteutetaan kaksi kertaa vuodessa. Hiilijalanjälki lasketaan tunnettua ja laajasti käytettyä The Greenhouse Gas Protocol, A Corporate Accounting and Reporting Standard -ohjetta (GHG Protocol) noudattaen. Hiilijalanjäljen laskenta kattaa säätiön toiminnasta aiheutuvat suorat ja epäsuorat päästöt. Suorilla päästöillä tarkoitetaan päästöjä, jotka ovat suoraan säätiön hallinnan alaisuudessa, esimerkiksi säätiön omien kiinteistöjen ja ajoneuvojen päästöt (nk. scope 1 -päästöt). Epäsuorilla päästöillä tarkoitetaan päästöjä, jotka eivät synny suoraan säätiön toiminnasta, mutta ovat kuitenkin seurausta siitä. Tällaisia päästöjä ovat esimerkiksi säätiön ostaman sähkö- ja lämpöenergian tuotannon päästöt sekä jätehuollosta, ostopalveluista ja kuljetuksista syntyvät päästöt (nk. scope 2 - ja scope 3 -päästöt).

Ilmastotyö Turun Ylioppilaskyläsäätiössä

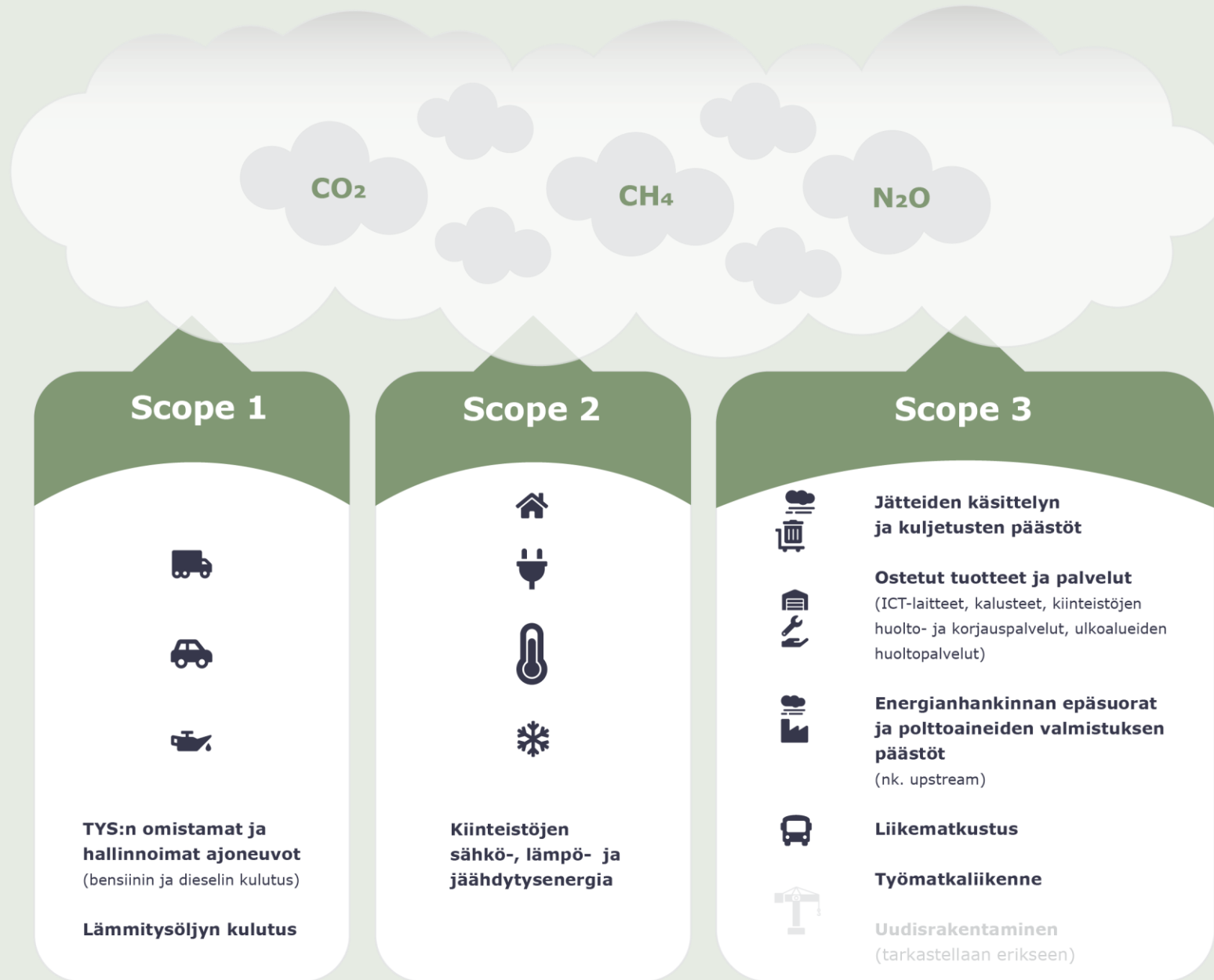
Päästöjen vähentämisen seuraaminen ja ilmastotiekarttatyö

Säätiön ensimmäinen ilmastotiekartta laadittiin vuonna 2021. Silloin tavoitteeksi asetettiin päästöjen vähentäminen 70 %:lla vuoden 2020 tasosta vuoteen 2029 mennessä. Päästöjen vähentämisen lisäksi TYS tavoitteli hiilineutraaliutta vuodesta 2029 eteenpäin toteutettavilla päästökompensaatioilla. Vuonna 2025 toteutetussa tiekartan päivitysprojektissa tarkasteltiin, missä TYS on menossa hiilineutraaliuspolullaan ja minkälaisin toimenpitein ilmastotyötä on tehokkainta ja vaikuttavinta jatkaa tulevina vuosina. Vuonna 2021 asetettuja tavoitteita tarkennettiin myös toimintaympäristön muutokset huomioiden. Jatkossakin TYS tavoittelee vähähiilisyyttä ja päästöjen vähentämistä vähintään 70 %:lla vuoteen 2029 mennessä. Ilmastotoimissaan TYS pyrkii entistä laajempaan vaikuttavuuteen kehittämällä ilmastotoimiaan yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa.

Hiilijalanjälkilaskennan tarkentaminen

Vuosina 2020-2024 TYSin scope 3 -päästölaskenta on toteutettu arvioimalla hankintojen päästöt ostoperusteisesti, euromääräisiä päästökertoimia hyödyntämällä, mikä laskentamenetelmänä on ostettuihin määriin perustuvaa laskentaa epätarkempi. Vuoden 2025 tiekarttatyössä vuoden 2024 scope 3:n piirissä olevien korjausrakentamisen ja ylläpidon päästövaikutusten arviointia tarkennettiin päästövaikutuksiltaan merkittävimpien tekijöiden osalta niin, että laskenta toteutettiin europohjaisen laskennan sijaan vuosittaisiin materiaalimenekkimääriin perustuen. Tärkeimmät tarkasteltavat tekijät tunnistettiin TYSin vuosikulujen jakaumasta sekä sen mukaan, missä toimenpiteissä kuluu merkittävästi materiaaleja.

Uudella laskentamenetelmällä päästöistä saatiin tarkempi ymmärrys, ja hiilijalanjäljeltään merkittävimmät tekijät voitiin tunnistaa. Näitä olivat huoneistoremontit ja -huollot, vahinkokorjaukset sekä vesi- ja viemärikorjaukset. Tarkennettu laskenta mahdollistaa hiilijalanjälkeen eniten vaikuttavien materiaalien tunnistamisen, ja antaa TYSille lisätietoa siitä, missä säätiön on mahdollista tehdä tehokkaimpia päästöjä vähentäviä toimenpiteitä tulevana vuosina. Uusi tarkastelutapa nosti scope 3 -päästölaskennan piiriin myös uusia, aiemmin laskennan ulkopuolelle jääneitä päästölähteitä. Jatkossa TYSin hiilijalanjälkilaskentaa jatketaan scope 3 -päästöjen osalta laajennetulla rajauksella ja tarkemmalla menetelmällä (Kuva 1).

Tiekartan päivitys:

Scope 3 -laskennan laajennus ja tarkennus:

- Vahinkokorjaukset
- Asuntoremontit ja huollot
- Vesi- ja viemärijärjestelmien korjaukset
- Asfaltit ja pihapäälysteet
- Kiinteistöhoito (ei ulkoalueita)
- Sähköjärjestelmien korjaukset
- Lämmitysjärjestelmien korjaukset
- Ilmastointijärjestelmien korjaukset
- Ikkunoiden ja ovien korjaus
- IV-huollot
- Lukitukset

Kuva 1. Päästölaskennan scopet 1-3 ja vuoden 2025 tiekarttatyössä tarkemmalla laskentamenetelmällä tarkastellut kustannustilit

Hiilipäästöjen kompensoinnin haasteet

Hiilipäästöjen kompensoinnin merkitys ilmastotyössä ja toimintaympäristön muutos

Hiilipäästöjen kompensoinnilla tarkoitetaan toiminnasta aiheutuneiden kasvihuonekaasupäästöjen kumoamista toteuttamalla vastaava määrä päästövähennyksiä tai -poistumia toisaalla. Päästöjen kumoaminen voidaan toteuttaa ostamalla ilmastoyksiköitä vapaaehtoisilta hiilimarkkinoilta.

Hiilipäästöjen kumoamiseen on tunnistettu sisältyvän monia epävarmuustekijöitä liittyen mm. kompensointihankkeiden ilmastovaikutusten mittaamiseen ja päästövähennysten pysyvyyteen. Hiilimarkkinoita koskeva sääntely on vielä keskeneräistä ja toistaiseksi markkinoilta puuttuvat yhteiset toimintasäännöt ja ilmastoyksiköiden sertifiointikriteerit. Yritysten toimintaa ohjaavaa sääntelyä odotetaan myös erilaisiin ilmastoväittämiin liittyen. Kuluttajamarkkinoilla tullaan kieltämään kasvihuonekaasupäästöjen kompensointiin perustuvat väittämät, kuten ilmastoneutraali, ja jatkossa ilmastoväittämien on perustuttava tuotteen tosiasiallisiin elinkaarivaikutuksiin. Sääntelyn kehittyessä selkeintä on korvata kumoutumisväittämät päästövähennystoimenpiteiden rinnalle tuotavilla vapaaehtoisilla ilmastoteoilla.

TYSin tavoite

Vuonna 2025 tiekartan päivityksessä TYS linjasi, että päästökompensoinnin hyödyntämistä ja vuonna 2021 asetettua hiilineutraaliustavoitetta arvioidaan uudelleen, kun viherväittämiä ja EU:n hiilimarkkinoita koskevan lainsäädännön tilanne ja toimintaympäristön käytännöt ovat selkiytyneet.

TYSin Ilmastotyön tavoitteet

TYS pyrkii vähähiilisyyteen ja tavoittelee vähintään 70 prosentin päästövähennystä vuoteen 2029 mennessä verrattuna vuoteen 2020 (ottaen huomioon scopet 1-3).

TYS pyrkii entistä laajempaan vaikuttavuuteen kehittämällä ilmastotoimiaan yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa.

- TYS tunnistaa ja vie käytäntöön aktiivisesti uusia mahdollisuuksia vähentää päästöjä niin omassa toiminnassa kuin yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa.
- TYS pyrkii positiivisten ilmastovaikutusten lisäämiseen kehittämällä ilmastotoimiaan yhteistyössä arvoketjun toimijoiden kanssa.

Tavoitteiden edistämisen keskeisimmät keinot

1. Keskeisimmät keinot päästöjen vähentämiseen:

- TYS pyrkii kannustamaan ja sitouttamaan asukkaitaan ja yhteistyökumppaneitaan ilmastotyöhön ja ilmastotavoitteisiinsa.
- TYS arvioi kasvihuonekaasupäästöjensä kannalta merkittävimmät toimittajat ja käy aktiivista vuoropuhelua tarkempien päästötietojensa selvittämiseksi.
- TYSin ilmastotavoitteita tuodaan osaksi kilpailutuksia ja niitä sisällytetään myös kumppaneiden kanssa yhteisiin prosesseihin ja käytäntöihin.

Tavoitteiden edistämisen keskeisimmät keinot

2. Keskeisimmät keinot positiivisten ilmastovaikutusten lisäämiseen:

- TYS viestii aktiivisesti asukkaille ja yhteistyökumppaneille TYSin ilmastovaikutuksista ja -tavoitteista ja pyrkii lisäämään verkostonsa ymmärrystä ilmastoasioista.
- TYS kerää kumppaneiltaan ideoita hyvistä käytännöistä ja toimenpiteistä ja toimii jatkossakin aktiivisessa yhteistyössä Turun kaupungin, Turku Energian sekä muiden yhteistyökumppaneidensa kanssa.
- TYS tarkastelee vaihtoehtoja erilaisista hiilen sitomisen hankkeista ja mahdollisuuksien mukaan pilotoi näitä kohteissaan.
- TYS pilotoi hiilikädenjäljen laskentaa uudisrakentamisen yhteydessä ja laskennan löydökset otetaan huomioon tulevilla hankkeilla.
- TYS arvioi päästökompensoinnin hyödyntämistä ja vuonna 2021 asetettua hiilineutraaliustavoitetta uudelleen, kun viherväittämiä ja EU:n hiilimarkkinoita koskevan lainsäädännön tilanne ja toimintaympäristön käytännöt ovat selkiytyneet.

Päästöjä vähentävät toimenpiteet

TYSIN OMAT TOIMENPITEET

- Vähäpäästöiset lämmitysratkaisut ja vähäpäästöisen lämmön hankinta
- Hiilivapaan sähkön käyttöön siirtyminen
- Uusiutuvan energian oman tuotannon lisääminen, esim. aurinkopaneelit
- Energiatehokkuutta parantavat toimet ja korjaukset
- Uudisrakennuskohteiden vähäpäästöisen rakentamisen mahdollisuuksien selvittäminen ja toteutus
- Vähähiilisten työmaiden green deal - sopimukseen sitoutumisedellytysten tarkastelu
- Ilmastotavoitteiden huomioon ottaminen hankinnoissa ja kilpailutuksissa
- Jätteiden määrän vähentäminen
- TYSin ajoneuvojen vähäpäästöisyys
- Liikematkustuksen tarpeen minimointi ja päästöttömien kulkumuotojen suosiminen
- Päästöjen kompensointi, kompensatiorankkeet ja yhteistyö tällaisia ratkaisuja tarjoavien yritysten/säätiöiden kanssa

SIDOSRYHMIEN TOIMENPITEET

- Sähkön ja lämmön toimittajien siirtyminen hiilivapaaseen tuotantoon
- Hankintaketjussa tapahtuvat päästövähennykset TYSin myötävaikutuksesta (kädenjälkivaikutus)

TIEDOLLA JOHTAMISEN TOIMENPITEET

- TYSin päästökehityksen jatkuva seuraaminen ja toivottavan kehityksen varmistaminen
- Päästövähennystoimenpiteiden tarkempi määrittely, kustannusten selvitys ja budjetointi
- Energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvä tiedotus, kampanjat ja kilpailut
- Jätteiden lajittelun edistäminen ja määrän vähentämiseen liittyvä tiedotus, kampanjat ja kilpailut
- Henkilöstön kannustaminen kestävään työmatkaliikenteeseen
- Henkilöstön ymmärryksen syventäminen ilmasto- ja kestävyysasioissa